

ทิศทางการจัดการศึกษาด้านแฟชั่นและสิ่งทอ : แนวคิด
การจัดการศึกษาในกระแสเศรษฐกิจสร้างสรรค์
Direction of education management in fashion
and textile : Education management concepts
for Creative Economy

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไจกัต์ บุรพเจตนา

สาขาวิชาการออกแบบแฟชั่นและศิลปะสิ่งทอ คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

Asst. Prof.Dr. Jaipak Burapajettana

Fashion Design and Textile Arts Department, Faculty of Fine and
Applied Arts Rajamangala University of Technology Thanyaburi

E-mail Jaipak.on@gmail.com

บทคัดย่อ

งานด้านแฟชั่นและสิ่งทอ เป็น 1 ใน 15 ของประเภทธุรกิจที่อยู่ใน
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ทิศทางในการจัดการศึกษา
ด้านแฟชั่นฯ จึงมีความสำคัญ ที่ควรมีแนวทางการพัฒนาไปในทิศทางที่ชัดเจน
เป็นระบบและมีความต่อเนื่อง เพื่อรองรับระบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ตาม
แผนพัฒนาฯ ให้มีความแข็งแกร่งบนจุดยืนของประเทศได้ต่อไป จากข้อมูลการ
จัดการศึกษาของสถาบันการศึกษาในประเทศที่ประสบความสำเร็จด้านแฟชั่น
และสิ่งทอทั้งในยุโรปและเอเชีย มีข้อสรุปดังนี้ 1) สถาบันการศึกษาเป็นผู้นำและ

เป็นศูนย์กลางของแหล่งความรู้ด้านแฟชั่นและสิ่งทอ มีระบบจัดการศึกษา ที่พัฒนาการเรียนการสอนด้านแฟชั่นฯที่เข้มแข็ง ต่อเนื่อง เป็นระบบ สามารถ ตอบโจทย์งานธุรกิจด้านแฟชั่นฯได้อย่างครบวงจร รวมถึงเป็นฐานในการผลิต บุคลากรตามความต้องการของสถานประกอบการ 2) การจัดการศึกษาที่ประสบ ผลสำเร็จ มีรากฐานมาจากวัฒนธรรมและบริบทของสังคมในประเทศ 3) มีการนำ ผลการวิจัยมาใช้ในการศึกษาและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ 4) นโยบายการส่งเสริม ให้มีการพัฒนางานวิจัย เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมการออกแบบในงานแฟชั่นฯ ของรัฐบาลมีส่วนสำคัญต่อประสิทธิภาพการศึกษา และ 5) มีเครือข่ายความ ร่วมมือภายในประเทศเกี่ยวกับงานด้านแฟชั่นฯ และการแลกเปลี่ยนข้อมูล ความรู้ระหว่างประเทศ

แนวทางการจัดการศึกษาทางด้านแฟชั่นและสิ่งทอในประเทศไทยควรมี จุดมุ่งหมาย เพื่อผลิตบุคลากรที่มีความรู้ทั้งในด้านวัฒนธรรมของชาติ เทคโนโลยี หรือนวัตกรรมสมัยใหม่ สร้างสรรค์งานโดยประยุกต์เอกลักษณ์คุณค่าความงาม จากมรดกทางวัฒนธรรมของชาติไปสู่ผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ และ นำความเป็นไทยสู่สากลตามแนวทางในกระแสเศรษฐกิจสร้างสรรค์ต่อไป

คำสำคัญ แฟชั่น สิ่งทอ เศรษฐกิจสร้างสรรค์

ABSTRACT

Fashion and textile is one of the 15 kinds of business in Thai National Economic and Social Developing Plan. Obvious direction, systematic and continual of education in Fashion and Textiles is therefore necessary to support the national strength and sustainable economy. From our studies of Asian and European countries which are leaders in fashion and textiles products, it reveals that 1) Those countries have education system for develop knowledge of staffs of universities to be center of education for fashion and textile to support requirement of fashion and textile business. 2) Their education management is based on national tradition culture and social context. 3) Their universities and colleges support researching and take researches to development of products. 4) Policy and supporting in research and innovation in technology of fashion design by their governments have significant role in efficiency of education in Fashion and Textiles subjects. 5) They have national networks in fashion and textile industries and share those information with international.

Education in fashion and textile in Thailand therefore should have purpose in developing efficient persons with knowledge of national culture, modern technology and innovation as well as to encourage them taking and applying unique beauty from national heritage into products for value increasing and introducing Thai culture to international according to the concept of Creative Economy.

Keyword : Fashion Textile Creative Economy

งานด้านแฟชั่นและสิ่งทอ เป็นลักษณะงานของผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ (Creative Product) เนื่องจาก เป็นสินค้าหรือบริการจากความคิดสร้างสรรค์ ที่มีศาสตร์และศิลป์ เป็นผลรวมของงาน ซึ่งขึ้นอยู่กับว่าผลงานที่ปรากฏจะมีเรื่องใดเป็นตัวนำ และอยู่ในส่วนใดของวงจรธุรกิจด้านแฟชั่นและสิ่งทอ งานดังกล่าวจึงเป็นตลาดของความคิดสร้างสรรค์บวกกับระบบธุรกิจ ที่มีการแข่งขันและเคลื่อนไหวตลอดเวลา การจัดการศึกษาด้านแฟชั่นและสิ่งทอ จึงเป็นการบริหารจัดการในเรื่องของความคิดสร้างสรรค์ โดยมีกระแสของ เศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy) มาเป็นแรงผลักดันให้มีการพัฒนา มากขึ้น ระบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ได้เข้ามามีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจโลก ในปัจจุบัน ที่จัดอยู่ในช่วงแบบยุคหลังอุตสาหกรรม (Post industrial age) กลุ่มประเทศพัฒนาแล้วทั้งสหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา รวมถึงเกาหลี ที่ประสบความสำเร็จอย่างงดงามด้วยการนำรูปแบบทางวัฒนธรรมของเกาหลีให้แพร่ กระจายไปทั่วโลก โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ และสื่อ (Media) ด้านภาพยนตร์ รายการโทรทัศน์ ศิลปะการแสดง เพลง นักร้อง แฟชั่น การท่องเที่ยว รวมไปถึง วัฒนธรรมด้านอาหาร ฯลฯ ประเทศเหล่านี้ได้นำระบบอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ มาเป็นหลักยุทธศาสตร์ของประเทศที่มุ่งประเด็นไปที่การสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ โดยนำผลรวมของการใช้เทคโนโลยี วัฒนธรรม และทรัพย์สินทางปัญญาผสาน กับความคิดสร้างสรรค์ มาเป็นนโยบายในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ

ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับงานด้านแฟชั่นและสิ่งทอในปัจจุบัน เป็นวงจร ธุรกิจขนาดใหญ่ที่มีมูลค่าสูง และส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ และจากกระแสในเรื่องของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ที่เป็นนโยบายหลักในแผน พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยนำมาเป็นยุทธศาสตร์ในการ ปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ มีการส่งเสริมและพัฒนาในส่วนที่เป็นมรดก ทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญา เอกลักษณ์ด้านศิลปะและวัฒนธรรม อุตสาหกรรม การออกแบบและสินค้าเชิงสร้างสรรค์ รวมทั้งการขับเคลื่อนสนับสนุน

การพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในรูปของโครงการเช่น Creative Thailand, Creative City โดยมุ่งหวังให้มีการพัฒนาไปสู่อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ แนวคิดในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจดังกล่าวจึงอยู่บนพื้นฐานของการใช้องค์ความรู้ (Knowledge) การศึกษา (Education) การสร้างสรรค์งาน (Creativity) และการใช้ทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual property) ที่เชื่อมโยงกับพื้นฐานทางวัฒนธรรม การสั่งสมความรู้ของสังคม และเทคโนโลยี/นวัตกรรมสมัยใหม่ เพื่อผลิตสินค้าและบริการที่สร้าง “มูลค่าทางเศรษฐกิจ” จากนโยบายดังกล่าว จึงนำไปสู่แนวคิดในการพัฒนาการศึกษาด้านแฟชั่นและสิ่งทอ ที่เป็นพื้นฐานสำคัญในการผลิตบุคลากรและการสร้างสรรค์งานด้านแฟชั่นฯ เพื่อให้มีทิศทางที่สอดคล้องกับระบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศได้ต่อไป

การจัดการศึกษาด้านแฟชั่นและสิ่งทอในต่างประเทศ

สถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์ทางด้านแฟชั่นและสิ่งทอของโลก ที่มีชื่อเสียงและได้รับการยอมรับมายาวนาน สถาบันการศึกษาเหล่านี้เป็นจุดกำเนิดของ 5 มหานครแฟชั่นชั้นนำของโลกได้แก่ นิวยอร์ก ปารีส มิลาน ลอนดอน และโตเกียว

การจัดการศึกษาของแต่ละประเทศมีจุดเด่นดังนี้

- การจัดการศึกษาด้านแฟชั่นฯ แบบอเมริกา

สถาบันการศึกษาด้านแฟชั่นฯในสหรัฐอเมริกา เช่น The new school for design หรือ PARSONS จุดเด่นของสถาบันนี้คือ

1. การทำงานร่วมกับบริษัทแบรนด์ชั้นนำ เช่น Louis Vuitton, Christian Louboutin ทำให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์และมีโอกาสในการฝึกงานในสถานที่จริงกับแบรนด์เหล่านี้ ศิษย์เก่าที่เป็นดีไซเนอร์ที่มีชื่อเสียง เช่น Donna Karan, Marc Jacobs, Anna Sui และ Thakoon Panichgul ดีไซเนอร์สัญชาติไทยที่ไปโด่งดังในนิวยอร์ก

2. จัดหลักสูตรที่ครอบคลุมอุตสาหกรรมแฟชั่น มหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงอีกแห่งของนิวยอร์กคือ Fashion Institute of Technology หรือ FIT มีหลักสูตรการตลาดเพื่ออุตสาหกรรมแฟชั่นและการออกแบบเสื้อผ้า สถาบันแห่งนี้สร้างดีไซน์เนอร์ที่มีชื่อเสียง เช่น Calvin Klein, Michael Kors, Nanette Lepore และ Ralph Rucci เป็นต้น

ภาพที่ 1 แฟชั่นจากแบรนด์ Chanel กับการสร้างนิยามใหม่ของแฟชั่นโอต์กูตูร์ ที่ไม่เน้นความเลิศหรูอลังการแบบอดีต แต่เน้นที่ความเรียบหรู คลาสสิก แบบผู้หญิงยุคใหม่ในศตวรรษที่ 20

ที่มา : Designer Giorgio Armani : Haute Couture Collection in Paris, Season Autumn/ Winter 2013–2014

- การจัดการศึกษาด้านแฟชั่นฯ แบบ ฝรั่งเศส อิตาลี สถานศึกษาด้านแฟชั่นฯ ที่มีชื่อเสียงของฝรั่งเศส เช่น Esmod, Paris Fashion Institute และ อิตาลี เช่น Milan Fashion Campus Fashion School of Design, Instituto Maragoni สถาบันการศึกษาเหล่านี้ล้วนเป็นกำลังสำคัญในการสร้างชื่อเสียงด้านแฟชั่นให้กับประเทศ จุดเด่นของสถาบันเหล่านี้คือ

1. ใช้ระบบห้องเสื้อ ในส่วนของยุโรป เช่น ปารีส มิลาน นับเป็นแหล่งแฟชั่นที่มุ่งเน้น ศิลปะทางด้านการออกแบบตัดเย็บเสื้อผ้าชั้นสูง (Haute Couture) ในระบบห้องเสื้อ ที่มีชื่อเสียงเป็นแบรนด์ระดับโลก

2. ใช้ระบบอุตสาหกรรม ในการตัดเย็บเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายแฟชั่น

- การจัดการศึกษาด้านแฟชั่นฯ แบบอังกฤษ มีจุดเด่น คือ

1. มุ่งเน้นงานแฟชั่นการออกแบบตัดเย็บเสื้อผ้า ที่เป็นศิลปะมากกว่าอุตสาหกรรม

ในส่วนของลอนดอน ประเทศอังกฤษนั้น มีจุดเด่นในการสร้างสรรค์งานแฟชั่นในเชิงศิลปะ สถาบันการศึกษาด้านแฟชั่นที่ลอนดอน เช่นที่ London College of Fashion มีการสอนในหลักสูตร Fashion Design Management, Fashion Design Technology, Media and Independent Project (Fashion) ในส่วนของ University of the Arts London เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำในยุโรปที่มีการศึกษาด้านแฟชั่นในวิทยาลัย Central Saint Martins College of Art and Design เปิดสอนในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท หลักสูตร Fashion Design ด้าน Womenswear, Menswear, Knitwear, Textiles for Fashion, Fashion Journalism ฯลฯ รวมถึงระดับ ปริญญาเอกทางด้าน Fashion Research (รวิเทพ มุสิกะปาน, ม.ป.ป.: 6-7) มหาวิทยาลัยชั้นนำแห่งอื่นในกรุงลอนดอนที่เปิดสอนด้านแฟชั่นได้แก่ University of Westminster หลักสูตรแฟชั่นของที่นี่ทำให้เกิดนิกออกแบบแฟชั่นชื่อก้องระดับโลกอย่าง Vivienne Westwood ที่ได้รับฉายาเจ้าแม่แฟชั่นสไตล์พังค์

ประเทศในแถบภูมิภาคเอเชีย มีระบบการจัดการศึกษาดังนี้

1. ระบบการศึกษาแบบญี่ปุ่น : การจัดการศึกษามุ่งพื้นฐานทางวัฒนธรรม / การวิจัยและพัฒนา

ญี่ปุ่นเป็นประเทศที่มีบริบทและวัฒนธรรมทางสังคม อันมีเอกลักษณ์ของความเป็นเอเชียอย่างชัดเจน และเป็นผู้นำทางด้านธุรกิจแฟชั่นที่มีความโดดเด่น มีศักยภาพในการจัดการศึกษาด้านนี้ รวมทั้งการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพระดับสากล Bunka Fashion College (ก่อตั้งเมื่อค.ศ. 1923 รวมประมาณ 90 ปี) คือสถาบันการศึกษาที่มีส่วนสำคัญ ที่ทำให้วงการอุตสาหกรรมแฟชั่นของญี่ปุ่นก้าวสู่ระดับโลก และทำให้กรุงโตเกียวเป็น 1 ใน 5 ของมหานครแฟชั่นของโลก บุนกะ มีจุดเริ่มต้นจากโรงเรียนสอนตัดเสื้อเด็กหญิง Namiki (Namiki Women's and Children's Dressmaking School) และพัฒนามาเป็นสถานศึกษาทางวิชาชีพชื่อ Bunka Sewing School for Women ความสำเร็จจากการเปิดสอนโรงเรียนตัดเย็บเสื้อผ้าแห่งนี้ ได้พัฒนาไปสู่การเป็น Bunka Fashion College ใน ปี ค.ศ. 1936

เมื่อย้อนดูประวัติ ความเป็นมาแห่งความสำเร็จด้านแฟชั่นของ บุนกะ แล้วต้องยอมรับความเข้มแข็งในระบบการศึกษาและการพัฒนาทักษะฝีมือด้านแฟชั่น ด้วยการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ และการจัดหลักสูตรที่เป็นที่ยอมรับทั่วโลก ในด้านประสิทธิภาพและการนำมาใช้ได้จริง (Effective and Practical Curriculum) การจัดการศึกษาของสถาบันแห่งนี้ นอกจากการผลิตบุคลากรที่มีความสามารถในเรื่องของการตัดเย็บตามแบบแล้ว วัตถุประสงค์หลักที่เป็นรากฐานอันสำคัญของที่นี่ คือการจัดการศึกษา ที่มีการปรับปรุงและพัฒนา รูปแบบของเครื่องแต่งกายของญี่ปุ่นให้สอดคล้องกับยุคสมัย โดยใช้ผลจากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมพื้นฐานของญี่ปุ่นมาเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้บุนกะ เติบโต ต่อเนื่องเป็นเพราะ นโยบาย

การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของญี่ปุ่น ในสมัยการปฏิรูปและเปิดประเทศไปสู่ความทันสมัยของยุค Meiji ที่มุ่งเสริมสร้างความแข็งแกร่งของภาคอุตสาหกรรมรวมทั้งอุตสาหกรรมด้านสิ่งทอที่เป็นพื้นฐานของกระบวนการอุตสาหกรรมใหญ่ทั้งระบบ เมื่อทราบความหมายของคำว่า Bunka หรือบุนกะในภาษาญี่ปุ่นที่หมายถึง “วัฒนธรรม” ก็ทำให้ทราบว่ารากฐานแห่งความสำเร็จของสถาบันอยู่ที่ปรัชญาพื้นฐานและแนวความคิด โดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีกระบวนการคิด และปฏิบัติจริงบนพื้นฐานทางวัฒนธรรมและบริบทของสังคม โดยการสร้างฐานข้อมูลทางด้านแนวคิดที่สำคัญของการศึกษาภายในสถาบันอย่างครบวงจร เช่น พิพิธภัณฑที่รวบรวมเสื้อผ้าของประเทศทั้งตะวันออกและตะวันตก เพื่อเป็นฐานในการวิจัยและพัฒนา ที่สามารถนำผลของการวิจัยมาต่อยอดองค์ความรู้ ได้อย่างมั่นคงและมีรากฐานที่เชื่อมโยงบริบททางสังคมของตนเองสู่กระแสสากลของโลกอย่างยอดเยี่ยม นอกจากนี้ยังมี ศูนย์การศึกษาด้านสิ่งทอ ห้องแสดงผลงานนักศึกษา ห้องฝึกปฏิบัติธุรกิจแฟชั่น และร้านค้าที่มีอุปกรณ์สำหรับการสร้างสรรค์ผลงานด้านแฟชั่นอย่างครบวงจร

บุนกะจัดการศึกษาที่ครอบคลุมบริบท ของคำว่า Fashion และ Textile ได้อย่างรอบด้านทั้งในมิติของ การบริหารธุรกิจ การจัดการอุตสาหกรรม การวิจัย การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต การออกแบบ รวมถึงมิติทางวัฒนธรรมพื้นฐานของแฟชั่นด้วย ปัจจุบัน ได้เปิดหลักสูตร ระดับประกาศนียบัตร 4 สาขา คือ General Fashion Department, Fashion Technology Department, Fashion Communication and Distribution Department, Fashion Crafts Department และล่าสุดได้มีแผนการศึกษาทางด้านธุรกิจแฟชั่นโดยการจัดตั้งโรงเรียนด้านธุรกิจแฟชั่นและการออกแบบขั้นสุดท้ายขึ้นใน ปี ค.ศ. 2003

2. ระบบการศึกษาแบบฮ่องกง : การจัดการศึกษาด้านธุรกิจ อุตสาหกรรมแฟชั่นและสิ่งทอ/การวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีการ ออกแบบแฟชั่นฯ

คู่แข่งสำคัญของญี่ปุ่นในแถบเอเชีย ที่น่าจับตามอง คือ ฮ่องกง ด้วยเหตุที่ฮ่องกงเป็นศูนย์กลางการค้าที่สำคัญ ที่เอื้อต่อการเติบโตของ อุตสาหกรรมแฟชั่นและสิ่งทอ ทำให้ฮ่องกงก้าวสู่เวทีแฟชั่นของโลกได้อย่างภาคภูมิ Hong Kong Polytechnic University เป็นหนึ่งในสถาบัน การศึกษาของฮ่องกงที่มีหลักสูตร ITC (Institute of Textile & Clothing) ที่มีการสอนด้านอุตสาหกรรมแฟชั่นฯ มหาวิทยาลัยสร้างทีมงานที่มีความ แข็งแกร่งด้านเทคโนโลยีแฟชั่น ธุรกิจแฟชั่น การจัดการสินค้าเครื่องนุ่งห่ม การออกแบบผ้า และมีการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับประกาศนียบัตร จนถึงปริญญาเอก โดยมีหลักสูตรเฉพาะทาง 5 หลักสูตร คือ Fashion & Textile Design, Textile & Apparel Materials & Products, Textile & Apparel Technology, Textile Chemistry Process & Color Technology, Market- ing Retailing & Management ซึ่งสถานประกอบการอุตสาหกรรมด้านแฟชั่นฯ ที่มีอยู่หลายแห่งของฮ่องกงคือเครือข่ายของแหล่งความรู้ที่สำคัญ ในการให้ คำปรึกษาและร่วมในการจัดทำยุทธศาสตร์ และการพัฒนาหลักสูตรที่นำไปสู่ การปฏิบัติได้จริงในสถานประกอบการ

องค์ประกอบสำคัญแห่งความสำเร็จของสถาบันการศึกษาแห่งนี้คือ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ที่เป็นแผนหลักในการพัฒนาเศรษฐกิจของฮ่องกง โดยที่ยุทธศาสตร์ของสถาบันมุ่งเน้นการพัฒนา นวัตกรรมเทคโนโลยีการออกแบบ แฟชั่นฯ ที่มีประเด็นสำคัญสรุปได้ดังนี้

1. อาจารย์ผู้สอนเป็นผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ทางด้าน การออกแบบแฟชั่นฯ และจบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จากสถาบันการศึกษา ที่มีชื่อเสียงทั่วโลก

2. มีผลงานวิจัยที่โดดเด่นและสามารถนำผลงานวิจัยไปประยุกต์ใช้กับภาคอุตสาหกรรมสิ่งทอได้จริง

3. ให้คำปรึกษาแก่ภาคอุตสาหกรรมสิ่งทอและแฟชั่นทั้งในฮ่องกงและประเทศใกล้เคียง

4. จัดทำเอกสารและหนังสือเผยแพร่ความรู้ทางด้านแฟชั่นและสิ่งทอ

5. จัดการศึกษาที่ครอบคลุมรายวิชาทางด้านเทคโนโลยีสิ่งทอและแฟชั่น

6. การแลกเปลี่ยนโปรแกรมการศึกษากับหน่วยงานในต่างประเทศ ซึ่งเป็นการพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี เช่น Kent State University, USA., UMIST, UK., RMIT, Australia, Finland ฯลฯ

7. มีหลักสูตรระยะสั้นใน 5 ปีที่ผ่านมากว่า 20 หลักสูตร

8. จัดให้มีศูนย์กลางข้อมูลทางการออกแบบแฟชั่นและสิ่งทอ

จากข้อมูลดังกล่าวที่เกี่ยวกับระบบการศึกษาด้านแฟชั่นและสิ่งทอทั้งในสหรัฐอเมริกา ยุโรป และเอเชีย ทำให้เกิดข้อคิดในศาสตร์ของแฟชั่นและสิ่งทอว่า ภาพรวมแห่งการประสบความสำเร็จของการจัดการศึกษานั้น เกิดจากองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. ประเทศที่ประสบความสำเร็จด้านแฟชั่นและสิ่งทอ มีระบบจัดการศึกษาที่เข้มแข็งสามารถเป็นฐานในการผลิตบุคลากรตามความต้องการของสถานประกอบการ

2. สถาบันการศึกษา เป็นผู้นำและเป็นศูนย์กลางของแหล่งความรู้ด้านแฟชั่นและสิ่งทอ

3. การจัดการศึกษาที่ประสบผลสำเร็จ มีรากฐานมาจากวัฒนธรรมและบริบทของสังคมในประเทศ

4. มีการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบทำให้เกิดความเข้มแข็ง สามารถตอบโจทย์งานด้านแฟชั่นและสิ่งทอในวงจรธุรกิจได้อย่างครบวงจร

5. นโยบายการส่งเสริมของรัฐบาล (ทุน) เป็นส่วนสำคัญต่อการขับเคลื่อนระบบการศึกษาด้านแฟชั่นและสิ่งทอให้มีประสิทธิภาพ

6. มีการนำผลการวิจัยมาใช้จริง โดยประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนและการพัฒนาผลิตภัณฑ์

7. มีการสนับสนุนให้พัฒนาเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมการออกแบบแฟชั่นและสิ่งทอ

8. มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือภายในประเทศเกี่ยวกับงานด้านแฟชั่นฯ และการแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ระหว่างประเทศ

การจัดการศึกษาด้านแฟชั่นและสิ่งทอในประเทศไทย

เมื่อกลับมาดูวงการแฟชั่นและสิ่งทอในประเทศไทย ซึ่งมีพื้นฐานมาจากความต้องการเบื้องต้นทางด้านเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายของผู้คนในสังคมระดับต่างๆ จึงเกิดเป็นร้านตัดเสื้อ ห้องเสื้อ โรงเรียนสอนตัดเสื้อ พร้อมๆ กับการเติบโตของอุตสาหกรรมการผลิตสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ที่ตอบสนองความต้องการในการใช้งานที่หลากหลาย ตามรสนิยมที่แตกต่างกันของคนในสังคม ในอดีตที่ยังไม่มีสถาบันการสอนด้านแฟชั่นและสิ่งทอโดยตรง ผู้ที่ทำงานด้านแฟชั่นฯ ส่วนใหญ่มาจากผู้ที่มีฐานความรู้ทางด้านศิลปะ ซึ่งจะมีความพร้อมทางด้านความคิดสร้างสรรค์ ที่สามารถมาประยุกต์ใช้กับงานด้านแฟชั่นได้ ในปัจจุบันวงการแฟชั่นและสิ่งทอเป็นธุรกิจที่สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับประเทศในระดับต้นๆ ส่งผลให้ธุรกิจแฟชั่นฯ ขยายตัวอย่างก้าวกระโดดตามความต้องการของตลาด กระแสแฟชั่นโลก และการผลักดันเศรษฐกิจทางด้านนี้จากภาครัฐฯ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้สถาบันการศึกษาทั้งหลายขยับตัวให้ทันตามกระแสกันอย่างฉะฉาน

สถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องทางด้านแฟชั่นและสิ่งทอ ในประเทศไทย ที่มีการเคลื่อนไหวทั้งของรัฐบาลและเอกชนที่เปิดตัวประมาณทศวรรษที่ผ่านมา รวมกว่า 20 สถาบัน มีหลักสูตรระดับปริญญาตรีและปริญญาโท และหลักสูตรระยะสั้น ในวันนี้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ยังคงฉายภาพไม่ชัดเจนและจัดอยู่ในช่วงของการบุกเบิก และแสวงหาจุดยืนของตนเอง การจัดการศึกษาจึงสรุปเป็นด้านต่างๆ ที่สำคัญได้ดังนี้

1. ด้านการออกแบบ : ออกแบบแฟชั่น งานด้านการออกแบบเสื้อผ้า เครื่องแต่งกายและเครื่องประกอบการแต่งกาย : ออกแบบสิ่งทอ งานด้านเคหะสิ่งทอ ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ ออกแบบลวดลายผ้า
2. ด้านการผลิตงานแฟชั่นและสิ่งทอ : การผลิตเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย และผลิตภัณฑ์สิ่งทอ
3. ด้านธุรกิจแฟชั่นและสิ่งทอ : การจัดการสินค้าแฟชั่น การตลาดสินค้าแฟชั่น สื่อสิ่งพิมพ์แฟชั่น การถ่ายภาพแฟชั่น
4. ด้านเทคโนโลยีสิ่งทอ : นวัตกรรมด้านผ้าและเส้นใย การผลิตสิ่งทอ แนวใหม่

ภาพรวมของปัญหา

จากการสนับสนุนของรัฐบาล ให้มีการพัฒนาเรื่องเศรษฐกิจสร้างสรรค์ให้เป็นนโยบายขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ การผลิตบุคลากรด้านแฟชั่นฯเพื่อรองรับนโยบายดังกล่าว จึงมีส่วนสำคัญที่ต้องมีการพัฒนา และจัดการศึกษาให้ตอบรับกับระบบเศรษฐกิจดังกล่าว ในเบื้องต้นจึงต้องมีการสรุปปัญหาเพื่อนำไปสู่แนวทางในการจัดการศึกษาต่อไป ประเด็นปัญหาด้านต่างๆ มีดังนี้

1. การจัดการศึกษา ด้านแฟชั่นและสิ่งทอของไทย จากการศึกษา มหาวิทยาลัยทั้งภาครัฐและเอกชน ต่างก็เปิดหลักสูตรด้านนี้กันอย่างเร่งด่วน เพื่อให้ทันต่อกระแสความนิยม และความต้องการของตลาด การเรียนการสอนบางแห่งจึงตั้งอยู่บนพื้นฐานที่ไม่มีความแข็งแกร่งพอ ทำให้เกิดปัญหาใน 3 ส่วน คือ

ผู้สอน : ส่วนใหญ่ ยังไม่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ตรง ในงานด้านแฟชั่นฯ

ผู้เรียน : ส่วนใหญ่ เรียนตามกระแสนิยม ไม่ได้เกิดจากความ ต้องการที่แท้จริง ทำให้เกิดปัญหาความพร้อมในด้าน ต่างๆ

องค์ความรู้ : ใช้วิธีการของศาสตร์ทางตะวันตกที่ยังไม่ได้สังเคราะห์ให้ เหมาะสมสำหรับการปรับใช้กับชนและระบบการศึกษา ของไทย ทำให้เกิดการเรียนรู้แบบห้วงมกฏ ท้ายมังกร

2. การจัดหลักสูตรที่ไม่ครอบคลุมในส่วนของงานด้านแฟชั่นและ สิ่งทอ เนื่องจากงานด้านนี้ เป็นการศึกษาเพื่อผลิตกำลังคน ให้กับวงจรธุรกิจ ขนาดใหญ่ ที่ครอบคลุมการผลิตงานตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ หลักสูตรที่จำเป็น และควรพัฒนาควบคู่ไปกับระบบการศึกษาด้านนี้ คือ หลักสูตรเฉพาะที่เกี่ยวข้อง กับกระบวนการผลิตทั้งด้านสิ่งทอและแฟชั่น เทคโนโลยี/อุตสาหกรรมแฟชั่นและ สิ่งทอ การจัดการสินค้าและบริการงานด้านแฟชั่น การวิจัยเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ แฟชั่นและสิ่งทอ เป็นต้น

3. การจัดการศึกษาที่ต่างมุ่งเน้นการผลิตนักออกแบบตามแบบ ตะวันตก โดยไม่นำเอาพื้นฐานทางวัฒนธรรมอันเป็นจุดเด่นที่สำคัญของความเป็นเอเชีย มาปรับใช้หรือเป็นตัวนำในระบบการศึกษา ที่จะสามารถสร้างจุดยืน และภาพลักษณ์อันแตกต่างของนักออกแบบให้มีจิตวิญญาณแบบคนเอเชีย

จากการมองปัญหาที่เป็นภาพรวมของการจัดการศึกษา ด้านแพชชั่น
ของไทย และการจัดการศึกษา ของสถาบันการศึกษาในต่างประเทศ จึงมีแนวคิด
ในการบริหารจัดการจัดการศึกษา ด้านแพชชั่น ตามแนวทางดังนี้

ทิศทางการจัดการศึกษา

การจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีศักยภาพสูงในศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง
มีความรู้ในมิติต่างๆ ทั้งความรู้ที่เป็นพื้นฐานทางวัฒนธรรมของชาติ เทคโนโลยี
หรือนวัตกรรมสมัยใหม่ การสร้างสรรค์ผลงานจากอัตลักษณ์ของความเป็นไทยสู่
สากล โดยมีบทบาทต่อภาพรวมของสังคมในฐานะที่เป็นผู้สร้างสรรค์งาน ที่นำไป
สู่การเพิ่มมูลค่าให้กับธุรกิจแพชชั่นและสิ่งทอ อันจะส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจโดย
รวมของประเทศ และมีผลสัมฤทธิ์ตามแนวทางในกระแสเศรษฐกิจสร้างสรรค์

การจัดการศึกษา ด้านแพชชั่น ควรมีการจัดกลุ่มการศึกษาให้เป็นระบบ
ที่ชัดเจนเนื่องจากผลสัมฤทธิ์ของงานมีองค์ประกอบที่แตกต่างกัน การทำหลักสูตร
จึงต้องวิเคราะห์ความต้องการในด้านต่างๆของกลุ่มธุรกิจ เพื่อรองรับงานทางด้าน
แพชชั่น และจัดการเรียนการสอนเพื่อผลิตบุคลากรที่มีความสามารถเฉพาะด้าน
ให้ตรงกับแต่ละสายงาน โดยสามารถแยกออกเป็นกลุ่มต่างๆ ดังนี้

1. กลุ่มงานด้านแพชชั่น จัดการศึกษาเพื่อรองรับธุรกิจแพชชั่นในระดับ
ต่างๆ ได้แก่ กลุ่ม Upper class, Middle class, Low class ซึ่งจะครอบคลุม
ตั้งแต่งานแพชชั่นชั้นสูงจนถึงงานอุตสาหกรรมแพชชั่นระดับกลางและระดับล่าง

2. กลุ่มงานด้านสิ่งทอ จัดการศึกษาโดยแยกตามวิธีการผลิตที่แบ่งเป็น
2 ประเภทคือ

- Mass Product : การผลิตในระบบอุตสาหกรรมสิ่งทอ (Industrial Textile) ที่เกี่ยวข้องกับ กลุ่มเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม (Garment) และกลุ่ม
เคหะสิ่งทอ (Home Furnishing) และอุตสาหกรรมอื่นๆ ที่มีสิ่งทอเป็นหลัก

ในการผลิต งานในระบบอุตสาหกรรมนี้ยังเกี่ยวข้องกับ การผลิตและการเตรียมวัสดุในอุตสาหกรรมประเภท Bleaching ,Dyeing, Printing, Woven, Finishing เพื่อใช้กับงาน Fabrics /Textile ในด้านต่างๆ

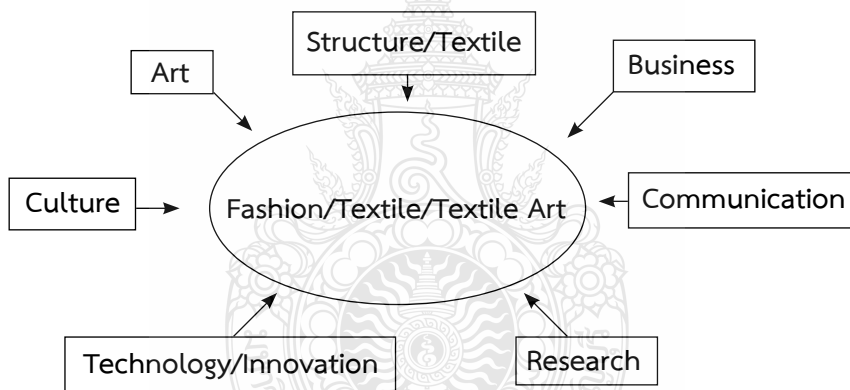
- Handicraft / Art : การผลิตผลงานด้วยทักษะฝีมือ ที่อยู่ในรูปแบบของงานด้านหัตถกรรมสิ่งทอ (Craft) เป็นงานประเภทศิลปประยุกต์ (Applied Art) และการนำวัสดุสิ่งทอมาสร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะเป็นงานประเภท Art Wear หรือ ศิลปะสิ่งทอ (Fine Art)

ภาพที่ 2 ตัวอย่างการออกแบบแฟชั่นเครื่องแต่งกายเชิงวัฒนธรรม
การออกแบบแฟชั่นเครื่องแต่งกายแบรนด์ พิจิตรา ที่ได้แรงบันดาลใจมา
จากเครื่องแต่งกายชาวไทภูเขา
ที่มา : Designer พิจิตรา บุญยรัตพันธุ์

แนวทางการจัดการศึกษาแบบการมองภาพรวมแล้วแยกส่วนสำคัญ

การจัดการศึกษาควรเป็นแบบการมองภาพรวมทั้งระบบ แล้วจึงนำมาจัดการศึกษาแบบแยกส่วนการสอนที่มีจุดมุ่งหมายการศึกษาด้านใดด้านหนึ่ง โดยการนำจุดแข็งของสถาบันมาพัฒนาและเชื่อมโยงให้อยู่ในระบบของงานด้านแฟชั่นและสิ่งทอ โดยแต่ละสถาบัน ควรจัดหลักสูตร ที่ทุกหลักสูตรต้องมุ่งผลิตผู้เรียน เพื่อรองรับเกี่ยวกับวงจรธุรกิจด้านแฟชั่นสิ่งทอและศิลปะสิ่งทอ จึงควรจัดการศึกษาในหลักสูตรที่เน้นศาสตร์ในด้านต่างๆ ดังนี้

ภาพที่ 3 แผนภาพการจัดหลักสูตรด้านแฟชั่นและสิ่งทอ

ตัวอย่าง แนวทางการจัดการศึกษาในโครงสร้างของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

Technology/ Innovation /Research

- หลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมสิ่งทอด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม การวิจัยด้านนวัตกรรมสิ่งทอ

Structure /Textile

- หลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับ การผลิตแพชั่นเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอประเภทต่างๆ รวมถึงการผลิตในระบบอุตสาหกรรม

Art / Culture

- หลักสูตรที่เกี่ยวข้องและครอบคลุมงานออกแบบสร้างสรรค์งานตามแนวโน้มความต้องการตลาดแฟชั่นฯ

- หลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับงานศิลปะสิ่งทอ การอนุรักษ์ และสืบสานภูมิปัญญาพื้นบ้าน (Applied Art) และสิ่งทอที่สร้างสรรค์เป็นงานศิลปะ (Fine Art)

- หลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์สิ่งทอและงานออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกาย ประเภท เครื่องหนัง เครื่องประดับ กระเป๋า รองเท้า ฯลฯ

- หลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์แฟชั่น การถ่ายแบบแฟชั่น การจัดสินค้าแฟชั่นตราสินค้าแฟชั่น

Business / Communication / Research

- หลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับงานธุรกิจแฟชั่นฯ แฟชั่นเพื่อการตลาด การจัดการสินค้าแฟชั่น และเครื่องนุ่งห่ม การวิจัยเกี่ยวกับธุรกิจแฟชั่นและสิ่งทอ

การจัดหลักสูตรระยะสั้น ควรเป็นหลักสูตรเฉพาะกิจ ที่มีการปรับให้เป็นปัจจุบันเพื่อให้ทันกับกระแสความต้องการของตลาดแฟชั่น ที่จะสนองตอบในธุรกิจด้านแฟชั่นฯ เป็นหลักสูตรสำหรับผู้ประกอบการหรือ ผู้ต้องการปรับฐานความรู้เพื่อใช้ในงานที่เกี่ยวข้องกับด้านแฟชั่นฯ ในหน่วยงานหรือองค์กรที่มีความต้องการบุคลากรในด้านนี้

ภาพที่ 4 ตัวอย่างการออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอเชิงวัฒนธรรม การออกแบบ
ผลิตภัณฑ์สิ่งทอล้านนาร่วมสมัย Collection Retro - Lan na Style
การนำรูปแบบทางวัฒนธรรมด้านผ้าทอล้านนามาเป็นแนวทางในการออกแบบ
สิ่งทอสำหรับตกแต่งภายในแนวย้อนยุค
ที่มา : ผลงานการออกแบบ 1 ใน 5 Collection วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญา
ศิลปกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ใจภักดี บุรพเจตนา, 2555 : 177)

ภาพที่ 5 ตัวอย่างการออกแบบแฟชั่นเครื่องแต่งกายเชิงวัฒนธรรม
ที่ประยุกต์ใช้กับงานแฟชั่นในปัจจุบัน ผลงานการออกแบบลายผ้า
และแฟชั่นชุดจำลอง ที่นำลวดลายผ้าทอแพรวาและแนวโน้มการใช้สีตาม
เทรนด์ มาเป็นแนวทางในการออกแบบ
ที่มา : ผลงานวิชาการออกแบบสิ่งทอพื้นถิ่นสาขาแฟชั่นฯ
ชั้นปีที่2/2556 มทร.ธัญบุรี

การประเมินสรุปขีดความสามารถในการจัดการศึกษาด้านแฟชั่นและสิ่งทอของไทย ปัจจัยที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการด้านแฟชั่นและสิ่งทอ

1. การสนับสนุนจากภาครัฐ ในการกำหนดให้งานด้านแฟชั่นและสิ่งทอให้ เป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศ ทำให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง มีโอกาสในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. มีปัจจัยด้านวัตถุดิบจากธรรมชาติ และสามารถผลิตขึ้นเอง ส่งผลให้สินค้ามีต้นทุนต่ำ
3. มีปัจจัยพื้นฐานทางทรัพยากร เช่น ที่ดิน/แหล่งพลังงาน/ แรงงานที่มีต้นทุนต่ำ
4. มีศิลปวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ ที่สามารถเชื่อมโยงกับงานด้านแฟชั่นและสิ่งทอ เพื่อสร้างอัตลักษณ์ และความแตกต่างให้กับผลงาน
5. มีองค์กร/หน่วยงาน/สถาบันต่างๆ ที่เป็นฐานข้อมูลที่สำคัญ สามารถนำมาใช้พัฒนาหรือต่อยอดในงานได้ เช่น ข้อมูลด้านศิลปวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับงานด้านแฟชั่นและสิ่งทอ, ผลงานวิจัยการพัฒนาสิ่งทอ/ ผลจากการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่
6. มีสถาบันการศึกษา ที่มีการจัดการศึกษาในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านแฟชั่นและสิ่งทอ ครบทุกด้าน

ปัจจัยที่เป็นปัญหาต่อการจัดการด้านแฟชั่นและสิ่งทอ

1. ขาดการบูรณาการเครือข่ายและการเชื่อมโยงกันในห่วงโซ่อุปทาน (Supply chain) ในระบบอุตสาหกรรมการผลิต ทำให้เป็นอุปสรรคในการพัฒนาระบบเศรษฐกิจด้านแฟชั่นและสิ่งทอ

2. บุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการออกแบบแฟชั่น มีจำนวนไม่มาก และการถ่ายทอดความรู้ยังจำกัดอยู่ในวงแคบ
3. ผลงานการออกแบบแฟชั่นและสิ่งทอของไทยอยู่ในช่วงของการพัฒนาภาพลักษณ์ของผลงานที่แสดงออกบนพื้นฐานของความ เป็นไทย ที่อาจต้องใช้เวลาในการสั่งสมประสบการณ์เพื่อสร้าง ภาพลักษณ์ที่เด่นชัดของผลงาน
4. การจัดการศึกษาที่มีการพัฒนาไม่ตรงกับศักยภาพ และองค์ความรู้ ของแต่ละสถาบัน ทำให้เป็นการพัฒนาการศึกษาที่ผิดทิศทาง และทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน
5. ขาดองค์ความรู้ที่สามารถประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม /การนำความรู้ไป ใช้ได้จริงและแก้ปัญหาให้กับการจัดการศึกษาด้านแฟชั่นและสิ่งทอ

โอกาสและความเป็นไปได้ของการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อระบบ เศรษฐกิจสร้างสรรค์ด้านแฟชั่นและสิ่งทอ

1. เป็นศูนย์กลางด้านอุตสาหกรรมแฟชั่นและสิ่งทอที่มีชื่อเสียงในระดับ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และระดับโลกในอนาคต
2. มีโอกาสในการขยายตัวของเศรษฐกิจด้านแฟชั่นและสิ่งทอในระดับ ต่างๆที่เป็นผลจากปัจจัยที่เป็นประโยชน์ข้างต้น
3. มีศักยภาพในการจัดการธุรกิจแฟชั่นและสิ่งทอในการสร้าง ตราสินค้า (Brand) ให้เป็นที่รู้จักในระดับสากล
4. มีสถาบันการศึกษาที่มีประสิทธิภาพในการผลิตบุคลากรเพื่อรองรับ ระบบเศรษฐกิจด้านแฟชั่นและสิ่งทอ
5. มีผลงานด้านแฟชั่นและสิ่งทอที่สร้างสรรค์บนพื้นฐานของมิติทาง วัฒนธรรม ผสานกับนวัตกรรมสมัยใหม่ เป็นผลงานที่มีเอกลักษณ์ เฉพาะ ที่นำความเป็นไทยสู่สากล

สรุป

ทิศทางในการจัดการศึกษา ที่มองจากภาพรวมในส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบการศึกษา นำมาสรุปประเด็นปัญหา กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษา เพื่อผลิตบุคลากรที่รองรับระบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ การศึกษาด้านแฟชั่นและสิ่งทอ ที่สรุปว่า ควรมีบทบาทต่อภาพรวมของสังคม ในฐานะเป็นผู้สร้างสรรค์งาน ที่นำไปสู่การเพิ่มมูลค่าให้กับธุรกิจแฟชั่นและสิ่งทอ อันจะส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ วัตถุประสงค์ของแนวคิดดังกล่าว เพื่อต้องการเห็นภาพวงการแฟชั่นและสิ่งทอของไทยก้าวสู่ความเป็นสากล ที่มีจุดยืนอันแข็งแกร่งบนพื้นฐานของมิติทางวัฒนธรรมตามแนวทางของการพัฒนาประเทศ

การจัดการศึกษาด้านแฟชั่นและสิ่งทอ เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาที่เติบโตไปพร้อมกับ ทิศทางในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยอาศัยปัจจัยหลายๆด้าน ทั้งระบบการศึกษา องค์ประกอบโครงสร้างทางสังคม ความเข้มแข็งทางศิลปวัฒนธรรม วิถีบริบทสังคมไทย การแข่งขันทางการค้า ความนิยม และวิวัฒนาการในกระแสพลวัตของโลก

ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดจากระบบการศึกษา คงไม่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในระยะเวลานี้ แต่ดอกผลแห่งความสำเร็จอาจเกิดขึ้นในอีกหลายทศวรรษต่อจากนี้ ผลสัมฤทธิ์ดังกล่าว อาจไม่ใช่การก้าวสู่ความเป็นหนึ่งในโลกของธุรกิจแฟชั่นฯ ที่มีมูลค่าเป็นตัวเลข หากแต่มีความหวังว่า ภาพลักษณ์ของแฟชั่นและสิ่งทอของไทยส่วนหนึ่ง ควรเติบโตขึ้นอย่างงดงาม เป็นผลงานที่มีการตกผลึกทางความคิดและวิเคราะห์อย่างสร้างสรรค์ในมิติที่แตกต่างไปจากโลกของแฟชั่นในกระแสสากล ผลงานที่เกิดอาจไม่อยู่ในกฎเกณฑ์ทางความงามตามแบบแฟชั่นที่นิยมทั่วไป แต่เป็นผลงานที่แสดงความเป็นตัวตนที่เด่นชัดของความเป็นเอเชียในแบบฉบับของความเป็นไทย แนวทางดังกล่าว อาจมีใช้ของใหม่ทั้งหมด หาก

แต่แนวทางนี้ อาจเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่ง ที่สามารถนำพาให้วงการแฟชั่นและสิ่งทอของไทย สร้างฝันสู่ดวงดาวได้จริง

เอกสารอ้างอิง

- ใจภักดี บุรพเจตนา.(2552). แนวทางการจัดการศึกษาด้านแฟชั่นและสิ่งทอในประเทศไทย. เอกสารประกอบการสัมมนา : วิชาการบริหารจัดการทางศิลปกรรม หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาคการศึกษาที่1/2552.
- ใจภักดี บุรพเจตนา.(2555). การออกแบบสิ่งทอล้านนาร่วมสมัยเพื่อการตกแต่งภายใน. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วาสนา เจริญวิเชียรฉาย.(2549). การศึกษาดูงานออกแบบแฟชั่นและศิลปะสิ่งทอที่ญี่ปุ่น. Fashion&Textile Design เอกสารประกอบการอบรมสัมมนา สรุปความรู้การศึกษาอบรมที่ Bunka Fashion College และ Hong Kong Polytechnic University โครงการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาบุคลากรทางด้านการออกแบบแฟชั่นและศิลปะสิ่งทอ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- พัตชา อุทิศวรรณกุล. (2552).เอกสารประกอบการบรรยายพิเศษเรื่องแฟชั่นเพื่อการตลาด. คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ฤดี หลิมไพโรจน์. (2555). การตลาดสินค้าแฟชั่น. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยกรุงเทพฯ.

- รวีเทพ มุสิกะปาน. (ม.ป.ป.). **สถาบันสอนแฟชั่นในประเทศอังกฤษถึงสถาบันสอนแฟชั่นในประเทศไทย.** FASH Fashion at SWU House ศูนย์ศึกษาและพัฒนาแฟชั่น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 6-7. สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ.(2557). **ผลักดันไทยจากเน้น ‘ผลิต’ สู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์.** Econ News. ฉบับวันที่ 01 มีนาคม พ.ศ.2557.
- เศรษฐกิจสร้างสรรค์.(2552).**ข้อมูลเศรษฐกิจสร้างสรรค์.**สืบค้นเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2552 จาก <http://www.creativethailand.org/2009>.
- เอกสารโครงการพัฒนาบุคลากรด้านแฟชั่นและสิ่งทอ.(ม.ป.ป.). : ภายใต้โครงการพัฒนาการจัดการศึกษาตามยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- John Howkins, คุณากร วาณิชยวิรุฬห์ แปล.(2552). **เศรษฐกิจสร้างสรรค์ THE CREATIVE ECONOMY.** กรุงเทพฯ : ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ (TCDC).
- Olivier Gerval. (2009). **Fashion concept to catwalk.** : Pape One Publishing Pte. Ltd. Singapore.
- Study Abroad for Postgraduate and Undergraduate Degrees courses. (2557). **POPULAR study destinations.** วันที่สืบค้น 6 พฤษภาคม 2557 จาก www.hotcoursesabroad.com.